

tekstil

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR. YIL :5 , SAYI :70, 15 MAYIS 1973

TÜSTAV

SERMAYENİN DESTEKLEDİĞİ

TALÛ HÜKÛMETİ

İŞÇİ SINIFINA YENİ OYUNLAR HAZIRLIYOR!

**birine
balık versen
doyar
bir defa
balık tutmayı
öğret ona
doysun
ömür boyunca**

 tekstil

SAHİBİ: RIZA GÜVEN
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:
ABDULLAH SERT* AD-
RES:SIHHİYE APT,NÖ:
9, CAĞALOĞLU,İSTAN-
BUL* TEL: 26 85 90*
BASKI:KARACA OFSET*
DÜZENLEYEN:ASYA OR-
GANİZASYON*AYDA BİR
YAYINLANIR* AYRICA
PARA İLE SATILMAZ *

biz işçiler...

Bugün siyasi iktidarı
sermayedarların tam
anlamıyla
ellerinde tuttuklarını
iyi biliyoruz.
Bizim haklarımızı,
özgürlüklerimizi
yok etmek
isteyenlerin,
yalnızca
kendi fabrikamızdaki
patrondan
ibaret olmadığını da
çok iyi
biliyoruz.
Örgütlü bir güç halinde,
iktidarı
ellerine geçirmiş olan
patronlara karşı
bizler de
örgütlü bir ekonomik ve
siyasi
mücadele sürdüreceğiz.
Bu,yiğit
dokuma işçilerinin
yüz yıllık
geleneğidir üstelik.
Ve biz,
o yiğit
işçi babalarımızın,
analarımızın çocuklarıyız...

...diyoruz!

emek tüccarı, gerici AP'nin yarıdakçısı ve patronların yandaşı TEKSİF'İN ipliği bütün yurttta pazara çıkıyor

RLER... SENDİKAMIZDAN HABERLER... SENDİKAMIZDAN HA

Tekstil Sendikası İzmir'de Çığ Gibi Büyüyor

Dergimizin geçen sayılarında kurulduğunu bildirdiğimiz Tekstil Sendikası İzmir Şubesi, çok kısa bir süre içinde büyük gelişmeler göstermeye başlamıştır. Gelişmeleri yerinde görmek ve gerekli te masları yapmak üzere İzmir'e giden Genel Başkan Rıza Güven, İzmir'deki durumu, "Tekstil Sendikası, İzmir'de bir çığ gibi büyüyor ve büyüyecek" şeklinde tanımlamıştır.

Verel bir sendika iken kendi kendini feshederek sendikamız saflarına katılan ve Tekstil Sendikası İzmir Şubesi haline gelen Ege Mensucat Sanayii Sendikasındaki arkadaşlarımız bir süre önce Genel Merkez'e başvurarak, İzmir'de çeşitli tekstil fabrikalarında çalışan birçok işçi arkadaşımızın, sendikamız yöneticileriyle tanışmak ve bazı konuları danışmak istediklerini bildirmişlerdir.

Ardarda tekrarlanan bu çağrılar yüzünden Genel Başkanımız Rıza Güven, İzmir'e gitmiş ve 22 Haziran Pazar günü, İzmir Şubemizin lokalinde düzenlenen bir toplantıya katılmıştır. Rıza Güven, toplantıya katılan İzmir'li tekstil işçisi arkadaşlarımızla, sendikamızın temel il kelerini, siyasi görüşle-

rini ve tüzüğünü anlatmış, geniş açıklamalarla bilgi vermiştir. Bu arada işçi arkadaşlarımızın dileklerini de dinleyen Rıza Güven gerekli uyarmaları yapmıştır.

Bu toplantı sırasında işçi arkadaşlar İzmir'deki birçok tekstil işçisi arkadaşımızın sendikamıza üye olmak istediklerini söylemişlerdir. Sarı sendika Teksif'in işçilerin emeğini, patronlara peşkeş çekmesinden yakınan İzmir'li işçi arkadaşlar kısa zaman içinde Teksif'ten istifa edeceklerini ve sendikamızın saflarına katılacaklarını tekrar tekrar belirtmişlerdir.

Öğrenildiğine göre, Mayıs ayı başından beri İzmir'de kurulu pek çok tekstil fabrikasında, önde gelen işçi arkadaşlar harıl harıl kayıt işlemi yapmakta, ve işçi arkadaşları, sendikamıza üye kaydetmektedirler. Sendikamıza kit le halinde katılan işyerleri arasında özellikle Sümerbank, Şark Mensucat ve Kula gibi büyük tekstil iş yerleri dikkati çekmektedir.

Görülüyor ki, emek tüccarı, gerici Adalet Partisi'nin yarıdakçısı ve patronların yandaşı Teksif'in ipliği bütün yurttta pazara çıkmaktadır. Ancak, bazı

partizan yöneticilerin, memurların, yetkililerin desteği ile ayakta durabilen Teksif, pek yakında İzmir'de bir büyük şamarı yüzüne yiyeyeceğe benzemektedir.

Bütün sarı sendikaların kaçınılmaz kaderidir bu...

Uşak'da Lokavt

Uşak'ta kurulu Ali Boz adlı bir patrona ait işyerinde çalışan işçi kardeşlerimiz, bir süre önce toplu olarak sendikamıza üye olmuşlardır.

İşçilerin en tabii haklarını kullanarak sendikalaştıklarını öğrenen patron Adil Boz, çığına dönmüş ve sorgusuz sepetsiz bütün işçileri işten çıkarmıştır. Hiçbir ihbarda bulunmadan ve kıdem tazminatı ödemedi işçileri kapı dışarı etmeye yeltenen Adil Boz'un davranışı, sendikamız tarafından "kanunsuz lokavt" ve "sendikal faaliyetlere karşı işlenmiş suç" olarak nitelenmiştir.

Olaya el koyan Tekstil Sendikası Hukuk Bürosu, bu çağdışı patrona karşı cezai işlem yapılması isteğiyle Uşak Cumhuriyet Savcılığına başvurmuştur. Sendikamız ayrıca konuyu Eskişehir Bölge Çalışma Müdürlüğüne de iletmıştır.

Adil Boz adlı, 1973 yılı

Türkiye'sinde yaşadığını bile bilmeyen bu patrona duyurmak isteriz ki, sermayedar/sınıfların işçi sınıfına karşı yönelttiği saldırılar bizlerin gözünü korkutamaz. Biz Adil Boz gibi daha nice işverenleri patronları, sermayedarları dize getirmiş, anlı şanlı dokuma işçilerinin çocuklarıyız. İşçi babalarımızdan, analarımızdan öğrendiklerimiz ise Adil Boz efendiye hangi çağda yaşadığımızı öğretecek kadar zengin ve geniştir.

Antep Ali Günerde Grev Kararı

Bir süreden beri devam etmekte olan toplu sözleşme görüşmelerinde Gaziantep Ali Güner Fabrikasında olumlu sonuç alınamayınca, sendikamız Tekstil grev kararı almıştır. Karar Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne bildirilmiştir. İşveren tanıyan süre zarfında sendikamızın isteklerini kabul etmezse grev uygulamasına geçilecektir.

Gaziantep İplikte Yetki Aldık

Gaziantep İplik Sanayii Adi Komandit Şirketi'nde sendikamız, toplu sözleşme görüşmeleri için yetki almıştır. 47 işadaminin ortaklaşa kurduğu fabrikada toplu sözleşme görüşmeleri yaklaşırken işçilerin çoğunluğu sendikamıza üye olmuşlardır. Gerekli çoğunluğu, elde eden sendikamız işvereni toplu sözleşme görüşmelerine çağırmıştır. Ama işveren Teksif'le anlaşarak, sahte belge doldurup, işyerinde bu sarı sen-

dikanın yetkili olduğunu iddia etmiştir. İşçilerin kendi etrafında çelik bir zincir gibi kenetlendiğini bilen sendikamız, Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurarak mahkeme aracılığıyla tesbit yapılmasını istemiştir. Çalışma Müdürlüğü'nün yaptığı oylamada 67 oy farkla yetki sendikamıza verilmiştir.

Yaptığı oyunda başarı kazanamayan işveren sendikamızla toplu sözleşme görüşmelerine oturmak zorunda kalmıştır. Şimdilik 500 kişinin çalıştığı bu fabrikada işçi sayısının bine çıkarılması düşünülmektedir.

Kazlı Çeşme Yün İplik'te Uyuşmazlık

Kazlı Çeşme Yün İplik Fabrikası patronu ile sendikamız arasında bir süre önce başgösteren iş uyuşmazlığı, bilindiği gibi Uyuşmazlıkları Çözüm Kurulu tarafından incelenmeye başlanmıştır. Kazlı Çeşme ile Şişli'de kurulu iki fabrikada çalışan işçi arkadaşlarımızın hakları ile ilgili olarak yapılan inceleme sonunda Uyuşmazlıkları Çözüm Kurulu işverenin bugüne kadar tanımamakta ısrar ettiği ya da savsakladığı çocuk parası, yemek parası farkları, iş ayakkabısı, kıdem teşvik ikramiyesi, iş elbisesi gibi haklarımızı işverenin mutlaka yerine getirmesi kararını vermiştir.

Sendikamız, Uyuşmazlıkları Çözüm Kurulu'nun kararına uygun olarak işverenin bu isteklerimizi derhal yerine getirmesini is-

temiştir.

Çağrı Yapıldı

Sözleşmeleri bir süre önce sona eren Mithat Giyim Sanayii, Nalbantoğlu Mensucat ve Branda Mensucat Fabrikaları'nın işverenleri yeni toplu sözleşme için görüşmelere çağırılmışlardır. Çağrıyla ilgili olarak bütün resmi işlemler tamamlanmış olup, Tekstil Toplu Sözleşme Bürosu görüşmelere hazırlanmaktadır.

Ayaz Bayburiye Ziyaret

Sendikamızın Basın Bürosu Görevlileri, Mahmutpaşa Şubemize bağlı Ayaz Bayburi Fabrikası'nı ziyaret ettiler. İşçi arkadaşlarla görüşen görevliler, dergimiz konusunda görüştüler. Bu konuda konuşan bir işçi temsilcisi arkadaşımız, özellikle genç kızlarımızın, kadın işçilerimizin dergimize yeterince ilgi göstermediklerinden yakındı.

Ayaz Bayburi işçileri, sendikamızın Mahmutpaşa Şubesi başkanıyla.

GENÇLİĞİN OY HAKKI

GORUS

RIZA GÜVEN

Ne 27 Mayıs Devrimi, ne 1961 Anayasası, ne Anayasa'yı korumakla görevli Anayasa Mahkemesi kararları ne de 12 Mart Muhtırası değiştiremedi bu tutucu kafaları. İlgililer verdikleri demeçlerde hala olağanüstü dönemden olağan döneme geçilmediğini bildirmektedirler.

Anarşik olayları önlemek bahanesiyle 1961 Anayasası'nı çağ gerisine iten değişiklikler yapıldı. Gene de gün geçmiyor ki, anarşinin yenden hortlamasına karşı yeni tedbirlerden söz edilmesin. Bu ad altında bazı oyunlar da sahneye koymak istenmektedir.

12 Mart Muhtırasının öngördüğü gerçek bir reformun yapıldığını hiç kimse söyleyemez. Seçim hükümeti olarak nitelendirilen bir hükümet getirildi iş başına. Tüm siyasal örgüt sözcüleri, demokrasinin tüm kurallarıyla işlemesi için çaba gösterdiklerini iddia ediyorlar. Demokrasiyi kurtarmak, gençliği içine düştüğü bunalımdan kurtarmak üzerine tedbirler düşünüp almakta olduklarını bildiriyorlar.

Hemen söyleyelim ki, toplumumuzda özellikle gençlik kesiminde ortaya çıkan bunalımları önleyecek nitelikte değildir bu tedbirler. Hiçbir tedbir gençliği bunalımlara iten gerçek nedenler araştırılarak alınmamıştır.

Arızanın asıl nedeni gençliğin yönetimde söz ve oy hakkından yok-

sun bırakılmış olmasıdır. Son günlerde bu sorun ortaya atılmış ve geniş tartışmalara konu olmuştur.

Gençliğe oy hakkı tanımak gerektiği kamuoyunun ortak görüşü olmuştur. Bunun sonucu olarak Yasama Organlarına verilen öneri sevinçle karşılanmıştır.

Ne var ki, bu öneri, Millet Meclisi Geçici Komisyonunda, çoğunlukta bulunan tutucu parti üyelerinin oylarıyla reddedilmiş bulunuyor.

18 yaşını bitiren gençlerimizin, oy kullama hakkına karşı çıkanlar, Türkiye'nin geleceğini düşünmeyecek kadar bencil babalardır. 18 yaşını bitiren gençlere oy hakkı tanımayanlar, ölümsüz Ata'nın Cumhuriyet'i emanet ettiği gençliğe güvenmeyenlerdir. 18 yaşını bitirenlere, oy hakkını tanımayanlar, Batı demokrasisine inamayanlardır. 18 yaşını bitiren gençlerimize oy hakkını tanımayanlar kendi kanını taşıyan çocuklarından korkanlar, kuşku duyanlardır.

Gençliğe oy hakkı tanımaktan sakinler, bilinçsiz bireylerin parayla satın alınan oylarıyla iktidar olmaya alışmış olanlardır. Daha açık bir deyimle, kendilerine güveni olmayanlar, aydınlıktan korkanlardır.

İnanıyoruz ki, gençliğe oy hakkı tanımaktan korkanlar, önümüzdeki seçimlerde, gençlerin devrimci babaları, uyanık analarından gerekli dersi alacaklardır.

OLAYLAR ZİNCİRİ

bu gün, Naim Talû'yu
başbakan yapan siyasi iktidar
işçi sınıfına
yeni oyunlar tezgahlıyor

yeni bir sermaye iktidarı

Bir yaşlı geyik varmış. Tecrübeli, güngörmüş, avcılarının binbir türlü oyununu bellemiş bir yaşlı geyikmiş bu. O kadar işkilliymiş ki uyurken bile tek gözüyle uyurmuş. Bir gözünü yumaröteki ile de avcılarını kollarmış. Güngörmüş geyiğin tedbiri bu kadarla da kalmamış. Tek gözle uyuyor demiştik ya, uyurken de deniz kıyısına gidermiş. Yumduğu gözünü denizden yana verir, açık gözünü de karadan yana tutarmış. Böylece, avcılarının geleceği kara tarafını sağlama almış.

GEYİĞİN HESAPLAYAMADIĞI

Gel gör ki, avcı milleti de hinoğlu hirmiş. Bakmışlar ki bu güngörmüş geyiği bir türlü avlayamıyorlar, bir oyun düşülmüşler. Bulmuşlar da...

Avcılar bir kayığa binip geyiğin uyuduğu yere doğru yanaşmışlar. Geyik de deniz tarafından bir tehlike beklediğinden rahat rahat uyuyormuş. Avcılar yanaşmışlar, yanaşmışlar, tüfeklerini doğrultup güngörmüş geyiği avlamışlar. Avcılar muratlarına ermiş, geyik de canını teslim etmiş...

KISSADAN HİSSE

Yukarıda anlattığımız masal, biz işçilerin haline pek benziyor. Burada, geyik biz işçiler, avcılar ise patronlara denk düşüyor tabii.

Gerçekten biz işçiler, tıpkı güngörmüş geyik gibi işkilliyizdir. Her an patronların bize atacağı kazığı bekler dururuz. "Acaba işten mi çıkaracak", "Acaba bu sözleşmede ücretlere zam yapmamak için neler çevirecek" diye düşü-

nür, hep tedbirli olmaya çabalarız.

Hani geyik gibi, biz işçiler de patronlara karşı tek gözle uyur hale gelmişizdir.

HANGİ GÖZÜMÜZÜ YUMALIM?

Yalnız, acaba bir yumduğumuz gözümüzü hangi yana veriyoruz. Patronlardan gözümüzü ayırmadığımız göre, yumduğumuz gözümüzün olduğu tarafta neler olup bitiyor?

Bu soruya cevap vermeden önce bir gerçeği belirtelim: İşçiler uyurken bile gözlerini yummamak zorundadırlar. Çünkü işçi sınıfına yöneltilen saldırılar, yalnızca ücret zammı, işten çıkarma gibi kendi işyerimizden gelmez. Bizim çıkarlarımızı, haklarımızı çignemek isteyen yalnızca, tek başına bizim kendi patronumuz değildir.

Bütün patronların elele vererek ellerinde tuttukları siyasal iktidar da bugün işçi sınıfının haklarını çignemenin, geri almanın, hatta yok etmenin yollarını aramaktadır.

Öyleyse gözlerimizi yummayalım. Ve olup bitenlere işçi gözüyle bakmasını öğrenelim. Bilmiyorsak okuyalım, soralım, ama mutlaka öğrenelim.

Yalnızca kendi patronumuzdan gelecek saldırılara, haksızlıklara karşı uyanık olmakla yokluğun, yoksulluğun e linden kurtulabileceğimizi sanmayalım. Sarmayalım, yoksa yukarıdaki masalda anlattığımız geyiğin durumuna düşeriz. Hiç beklemediğimiz bir yerden gelen bir saldırı bizi yere seriverir.

İŞÇİLERİ BEKLEYEN TEHLİKE

Hiç sözü uzatmadan belirtelim, bugün

yurdumuzda siyasal iktidar, silme patronların çıkarını kollayan ellere, partilere geçmiştir. Olağanüstü şartları bahane eden sermaye çevreleri diledikleri bütün işleridiledikleri gibi gerçekleştirmenin gün geçtikçe daha çok tadına varmaya başlamışlardır.

İşçi dilinde biz, bu gibi siyasal iktidarlara "sağ iktidarlar" diyoruz.

TALU HÜKÜMETİ

Taa, Cumhurbaşkanı seçimlerinden itibaren başlayan uzunca bir siyasal bunalım sonunda sermayedarların, patronların istediği gibi sona ermiş ve eski Ticaret Bakanı Naim Talu Başbakanlığa getirilmiştir. Naim Talu da başkanlarını sermayedarların, patronların siyasal örgütü olan iki partiden, yani, Adalet Partisi ve Cumhuriyetçi Güven Partisi içinden seçmiştir. Yani, daha açık söylemek gerekirse, A.P. ile C.G.P. bir koalisyon hükümeti kurmuşlar, başına da Naim Talu'yu getirmişlerdir.

Naim Talu, bakan ve başbakan olmadan önce Merkez Bankası Genel Müdürüydü. Biz işçileri pahalılığın kucağına daha bir iten 1970 devalüasyonunu (Devalüasyon sözünün anlamı için bu sayfadaki küçük çerçeveyi okuyunuz.) gerçekleştiren adamdır. Yani, uluslararası tekelci sermayenin yurdumuzdaki uzantılarının çok takdir ettiği, kolladıkları bir siyasetçidir.

Hükümet bakanlarının geldikleri partilerin niteliği ise, bizim fazla bir şey söylememizi gerektirmeyecek kadar açıktır. Bugün Süleyman Demirel başkanlığındaki Adalet Partisi ile Turan

Feyzioğlu başkanlığındaki Cumhuriyetçi Güven Partisi'nin, patronların, sermayedarların siyasal örgütleri olduğunu artık bilmeyen kalmamıştır.

NELER HAZIRLANIYOR?

Talu Hükümeti, 274, 275 Sayılı Sendikalar ve Toplu Sözleşme Kanununu yeniden düzenlemeye hazırlamaktadır. Böylece işçi sınıfının sendikal özgürlüklerine ağır bir darbe vurmanın hesapları yapılmaktadır. Böylece işçilerin ücretlerinin artması için yapacakları bütün eylemler engellenmek istenmekte, işçi sınıfını Türk-İş içinde yuvalanmış sahteci, sarı, emek tüccarı sendikalara teslim amaçlanmaktadır.

Naim Talu yalnız işçi sınıfının değil, kaderi bizlerle sınımsız bağlı olan köylülere de kötü oyunlar hazırlamaktadır. Başbakan bir konuşmasında açık açık taban fiyatların artmasından yana olmadığını söylemiştir. Yani köylünün ürünü gene düşük fiyatla alınacak ve tüccarın bunları en yüksek fiyatla satmasını sağlamak için bütün teşvik tedbirleri uygulanacaktır.

Bütün bunlar gösteriyor ki, Naim Talu'nun başbakanlığında A.P. ve C.G.P. tarafından kurulan yeni hükümet işçi sınıfının ve öteki çalışan sınıfların çıkarlarını korumamakta, açıktan açığa patronların, sermayedarların çıkarlarını kollamaktadır.

ACABA YANILDIK MI?

Yukarıda yazdıklarımıza bakıp da, "Yahu durun. Adam daha yeni başbakan oldu. Hiçbir şey yapmadan çamur atmaya başlamayın hemen. Hela bir yapsın ya-

İŞÇİ SÖZLÜĞÜ

devalüasyon: Değer indirimi demektir. Yani, paranın kıymetinin düşürülmesi, paranın satın alma gücünün azaltılmasıdır. Ama bunu böyle açıkça söylemezler de "devalüasyon" yaptık derler. Neden? Anlamı anlaşılmasın da herhal yararlı birşey sanılsın diye. Paranın değerini korumayan

hükümetler, sonunda bu değer kaybını resmen kabul ve ilan etmek zorunda kalırlar. Ne olur? Dışarıdan 50 liraya gelen bir yedek parça ya da ilaç hammaddesi 75 lira ödenerek alınır. Öte yandan 30 liralık fındığa da 25 lira verirler. Devalüasyon budur, yani paranın çaktırmadan deve yapılması.

pacağını, ondan sonra konuşalım." di-yen işçi arkadaşlarımız çıkabilir.

Cevabımızı hemen verelim:

Yanılmıyoruz. Olaylara işçi gözüyle bakmasını bilenler vanılmazlar. Ama biz gene de küçük bir örnekle bunu açıkla-yacağız:

PIRİNCİN KİLOSU KAÇA?

Altı aydan bu yana pirinç fiyatları alabildiğine yükselmiştir. Bugün bir kilo iyi pirinç 8 liraya satılmakta-dır. Tüccarların bu insafsız zamlarına karşı hükümet hiçbir tedbir almamış-tır. Sözgelimi yurtdışından bol ve u-cuz pirinç ithal edip, bununla tüccar-ların karşısına çıkıp, onları fiyatla-rı düşürmeye zorlamamıştır.

Amaaa, şimdi pirinç (yani çeltikle-rin) harman zamanı gelmektedir. Aylar boyu çeltik tarlalarında sıtmadan kı-rılma bahasına çalışan köylüler şimdi hasat sonunda ellerindeki ürünü iyi fi-yatla satıp, üç beş kuruş elde etmenin düşlerini kurmaktadırlar.

HÜKÜMETİN BİR KARARI

Ama çeltikçi köylü kardeşlerimizin hevesleri kursaklarında kalacaktır. Hü-kümet bir karar almış ve yurt dışından bol miktarda pirinç ithal edip bunu ki-losu 5 liradan satacağını açıklamış-tır. Böylece piyasada pirinç bollaş-a-cak ve tüccad da köylüden pirinç alır-ken, düşen pirinç fiyatlarını göstere-rek, köylünün pirincini yok bahasına e-le geçirecektir.

ŞİMDİ ANLAŞILDI MI?

Herhalde bu küçük örnek Talu Hükü-metinin sermayeden yana olduğunu pek iyi açıklamaktadır. Dergimizin bu sa-yısında Bu Kitabı Okuyalım sayfasında tanıttığımız Teneke adlı kitabı okuyan işçi arkadaşlarımızın, bu çeltik oyu-nunu daha iyi kavrayacaklarını sanıyo-ruz.

Sözümüzü bağlarsak, bugün Naim Ta-lu'ya başbakan yapan siyasi iktidar, iş-çi sınıfına yeni oyunlar hazırlamakta-dır. Biz işçiler buna karşı tez elden çare bulmak zorundayız. Bu çarenin ise mutlaka ve mutlaka siyasete karışmak ve patronların partilerine karşı kendi siyasi örgütümüzü kurmak olduğunu bu dergide defalarca söyledik...

inanın kafam karıştı benim. Sizi bilmem diyemem. Sizinki de karışmış-tır. İnsan olan insanın kafası karı-şır bu ortamda. Üstelik de hız ça-ğındayız. Bazı hızlılıklara alışık olmamız gerekir ama, Türkiye'mizde son yıllarda geçen hızlı olaylar, si-yasal çekişmeler adamı ters-mers e-diyor. Kafa allak bullak oluyor. As-lında bu kadar karışık değil belki. Bir gerçek var ortada: Halkın bütünü bir mutlu azınlık dışında, geçim sı-kıntısından yanmış, neredeyse serin-lemek için kışın ortasında denize fırlayacak. Hoş girecek deniz de bu-lursa ya. Maşallah bütün kıyıları par-sellenmiş, plaj deyip suyu parayla satıyorlar. Villa deyip herkesin ma-lı olan sahilleri duvarla çeviriyor-lar. Berlin'deki utanç duvarından sö-zediyor elin oğlu. Bizim sahillerde-ki haraç duvarlarından bahseden yok.

Et pahalı, un pahalı, yağ pahalı, taşıt pahalı... Gider çok, gelir min-nacık. Tam şair Orhan Veli'nin dedi-ğine uygun:

Cep delik, cepken delik

Kevgir misin be kardeşlik...

İşçi, bugün sözleşme zammı alı-yor, yarın elinde birşey kalmıyor.

Köylü taban fiyatlar beklerken, tefeciye borçlarını kara kara düşü-nüyor.

DİBİ ÇÖKMÜŞ

Uzun lafın kısası, dibi çökmüş bu kavazonun. Boşuna demiyor halkımız kahırlandıkça, kavazon dipli dünya diye. Kavazonun dibi çöküverir, yaşa-dığına pişman olursun ya bir yerde.

ŞİMDİLERDE UMUTLAR VARMIŞ

Umut kesilir mi hiç? Diyorlar ki artan fiyatlarla mücadele yapılacak-mış. Bunun için de sayın Başbakanı-mız Naim Talu, daha başbakan değil,

fakat Melen Hükümeti'nde Ticaret Bakanı iken, Planlama Teşkilatı, Maliye Bakanlığı'ndan alınan bir rapora önce karşı çıkmış sonra da rapor kararname biçimine girince basmış imzayı. Bu kararnameye göre, artan fiyatlarla mücadele edilecekmış halkın yararına. Ne var ki 12 Nisan'da Cum-

ler.

Dedik ya, dibi çökmüş bu kavanozun.

AKILLI ÇALIŞMA BAKANI

Ali Naili Erdem bey, eski, deneyli A.P.'li politikacılardan.A.P., 12 Mart'a değin iktidarken hep Çalışma

ÇEREZE VAR MISIN ?

nurbaşkanı da imzalayarak bu kararnamename kesinleştiği halde, sayın Başbakanımız yürürlüğe koymuyormuş.

Sun'i tedburlerle iktisadi hayat düzeltilemez, diyormuş.

Doğru söze can kurban. İşte bu gerçek üzerinde duralım: Sen gel adına kapitalist düzen diyerek tam kapkaççı bir düzeni oturt. Üretim araç ve gereçlerini ellerinde tutan kapitalist kesim istediği gibi üretsin, istediği gibi fiyat koysun, istediği gibi satsın, ses çıkarma. Kapitalist ekonominin arz-talep kurallarından bile habersiz, rekabetten habersiz davranarak iyice serbest bırak. Sonra da suni tedbirlerle hayat pahalılığını önlemeye bak. Önleyemezsin, önlemeye gerçekçi tedbirlerle de başvuramazsın. Çünkü önlemeyesin diye bu işten çıkarı olanlar seni ve benzerlerini o mevkilerde tutuyorlar indiriverirler adamı aşağıya.

Bir umudumuz da yazın gelmesiyle şimdi altın yumurtlayacak turistlerde artık.

İşçinin, dar gelirlinin cebine ne getirir bu turist onu varın siz düşünün. Rasladıklarımıza bol bol tarif ederiz.

"Var siz şuradan gitmek Sultanahmet'e."

"Var siz bilet almak Ada Vapur için." gibi. Onlar da yarı anlar, yarı anlamaz yüzümüze güler geçer-

Bakanlığı yaptı. Şimdi yeni hükümetin de çalışma bakanı. Mikrofondada neylidir. Fena nutuk atmaz. İşçi konularında da partisinin felsefesine uygun epey bilgi sahibi oldu. Geçenlerde Türk-İş'i ziyaret etmiş ve de Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen bu karar geriye yürüyemeyeceğinden, karar tarihine değin Kurum'a başvurmuş veyadava açmış işçilerin borçlanma istemlerinin yerine getirileceğini, böylece emeklilik işlerindeki aksaklık yaratan bütün genelgeleleri kaldıracağını söylemiş. Gördünüz mü Ali Naili Erdem beyin aklını. Tam seçim arefesinde bir siyasi bundan daha güzel yatırım yapamaz ve de bu yatırıma kolay kolay kimsenin sesi çıkmaz. Çünkü neredeyse yüz bine yakın işçi borçlanma yoluyla emeklilik kurtuluşunu bekliyor. İşte müjdesi Çalışma Bakanı'ndan.

Seçimler gelmekte olduğundan artık inanın seçim süresince sular akar, elektrikler az kesilir, memurlara birikmişlerden bir kısmı ödenir, gecekondualara tapular verilir, köylünün borçları ertelenir ve de çe rez olacak -seçim çerezi olacak- ne varsa hepsi yapılır.

Seçelim bakalım bir dört sene için, daha dün kazık atmış, bugün gönlümüzü almış olanları. Yakında başlayacak seçim dedikodularında buluşmak üzere şimdilik sağlıcakla.

Abdullah Sert

İŞÇİLERİN DÜNYASI DÜNYA İŞÇİLERİ

ABBOTT GREVCİLERİ TOPLU HALDE

● ROCHE VE ABBOTT İLAÇ FABRİKALARINDA GREV

Kimya-İş Sendikasının grev kararı aldığı Roche ve Abbott'da grev başladı. Ücret zammı, yılda üç maaş ikramiye ödenmesi ve kıdem zamlarının arttırılması gibi konularda anlaşma sağlanamaması greve sebebiyet vermiştir. Uluslararası tekelci sermayenin Türkiye'deki temsilcileri olan bu şirketlerin işverenlerinin işçileri bir köle, kendilerini de sömürge valisi olarak gördükleri, Kimya-İş

yöneticileri tarafından acı-şıklandırılmıştır.

Bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de

sömürsünü büyük bir ranatlıkla sürdüren bu şirketlerden Roche'un bir dümeni su yüzüne çıkarılmıştır. İn giltere'de ilaç fiyatları-

BÜYÜK MAĞAZALAR OYUNU

Geçtiğimiz ay, büyük mağazalar konusu, gazetelerde, radyolarda tartışıldı duruldu. Yazılar yazıldı, demeçler verildi ama büyük mağazaların biz işçilerin ve diğer dar gelirli kesimlerin yararı mı zararına mı olduğu üzerinde hiç durulmadı.

Bildiğimiz gibi büyük mağazalar, saç tokasından dikiş iğnesine, boz dolabından pirince kadar her türlü maddeyi satan, dev mağazalardır. Malların tek fiyat üzerinden ve taksitle satılması şüphesiz biz işçiler ve öteki dar gelirliler için bir umut ışığıdır. Ama burada, yeni bir tuzak hazırlanmaktadır. Kanunlaşan tasarıya göre, bu mağazalar birkaç zengine devlet hazinesinden kredi verilerek kurdurulacaktır. Yani bizlerin ödediğimiz vergilerle, yurt dışından getirdiğimiz dövizlerle oluşan devlet hazinesi, bir avuç sermayedarı daha da zengin etmek için kullanılacaktır. Bu konuda açıklığa kavuşturulması ge-

reken bir konuda şudur: Büyük mağazalar ucuzluk sağlayacak mı? Yukarıda da söylediğimiz gibi bu büyük mağazaları birkaç büyük sermayedar kuracaktır. Bu birkaç sermayedar aralarında anlaşıp fiyatları istedikleri gibi ayarlayabileceklerdir. Çünkü, büyük mağazaları, dev kapitallerle kuracaklarından başka kuruluşların onlarla rekabet etmesine imkan kalmayacaktır. Bu da bize vaad edilen ucuzluğun sağlanmayacağını anlatmaya yeter.

Oysa büyük mağazalar bu birkaç sermayedar tarafından kurulacağına, halk kooperatifleri eliyle kurulsaydı, amaç kâr olmayacak ve halka ucuzluk sağlanabilecekti. Sonuç olarak, ucuzca, tek fiyat üzerinden mal satılacak yutturmacasıyla kurulacak olan büyük mağazalar, aslında birkaç sermayedarı daha da zengin etmek için sahneye konulan bir oyundur diyebiliriz.

nın yeniden ayarlanıp fiyat kontrolü yapılacağını öğrenen Roche şirketi, çok yüksek olan fiyatlarında a niden yüzde 30'luk bir indirim yapmıştır. Sonradan araştırmayı yapan kurul, fiyatların yüzde 45 daha düşürülmesini istemiştir.

Böylece toplam olarak yüzde 75'lik bir fiyat indirimi yapmak zorunda kalan Roche, üretime hala kar ederek devam etmektedir. Yapılan hesaplara göre 1 kilo librium'u 315 lira ya mal edip 5.110 liraya satmaktadır.

Görüldüğü gibi işçilerin sırtından bu kadar yüksek karlar eden bu şirketler işçilere yaşamaları için gerekli haklarını vermekten kaçınmaktadırlar.

● PATRONLARIN İHMALİ İŞYERİ HASTALIKLARINI ARTTIRIYOR!

Yapılan bir araştırmaya göre, 100 işçiden 41'i işyeri koşullarının sağlığa uygun olmaması yüzünden hastalanmaktadır. Örneğin gece işçileri uykusuzluk hastalığına, temizlik işçileri kronik bronşite, rutubetli yerlerde çalışanlar romatizmaya, tozlu işlerde çalışanlar ciğer hastalıklarına yakalanmaktadırlar. Bu oran işverenlerin gerekli tedbirleri almamaları yüzünden gittikçe artmaktadır. Araştırmada, düz işçilerle teknikerlerin, kalifiye işçi, usta veya ustabaşılara oranla daha fazla etkilendikleri açıklanmıştır. İşçiler, kalifiye işçi, usta veya ustabaşı niteliğini kazanıncaya kadar işyerlerinde daha fazla ve uzun süre çalışmakta böylece kötü şartlardan daha fazla etkilenmektedir.

KÖYLÜLER ÖRGÜTLENİYOR

29 Nisan günü Adana'da düzenlenen Çukurova 1. Üreticiler Kurultayı'nda, 12 bin küçük üretici bir araya geldi.

Kurultay'da bir konuşma yapan C.H.P.Genel Başkanı Bülent Ecevit'in dediği gibi, "Türkiye'de sadece büyük çiftçi ve büyük işadaminin sesi duyulur. Küçük çiftçinin, köylünün sesi duyulmaz. Mec lislerde, radyolarda yalnız büyüklerin sesi duyulur."

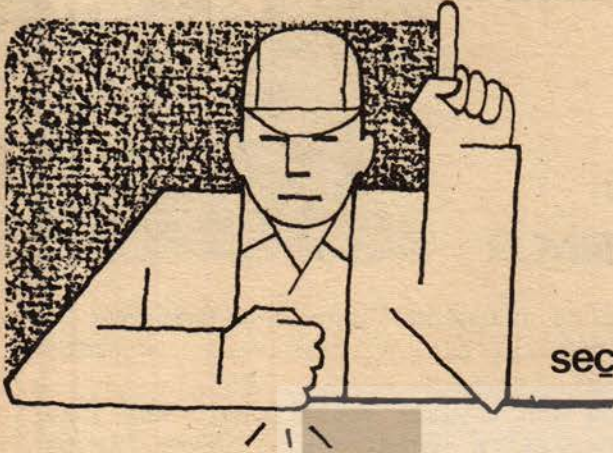
İşte bu yüzden, düzenin bozuk işlemeden, sermaye yanlısı iktidarların uygulamalarından en az biz işçiler kadar etkilenen, aracının, tefecinin, toprak ağasının elinde illiğine kadar sömürülen bu az topraklı ve topraksız köylüler, kendi öz toplantıları olan Kurultay'da içinde buldukları duruma bir çözüm aramak, sorunlarını kendi sesleriyle duyurabilmek için toplandılar.

Kurultay çağrısında da belirtildiği gibi tarım alanında hayatını çalışarak kazanan kesim, toplumumuzun en örgütsüz kesimidir. En basit ekonomik haklarını bile savunacak bir örgütleri olmadığından aracının, tefecinin, toprak ağasının sömürüsüne, sermaye yanlısı iktidarların kendi aleyhlerine, sermayeden yana olan uygulamalarına ses çıkaramamaktadırlar.

Bunu bir örnekle açıklayalım:

Son iki yılda hükümetler, hızla artan fiyatları durdurabilmek için taban fiyatlarını dondurma yoluna gittiler. Tarım kesiminde, hayatını elde edeceği ürünün satışına bağlamış bulunan küçük üreticiler, bu uygulamayla zaten yüzyüze buldukları tefeci-tüccar sermayenin ağına daha fazla düşürülmüşlerdir. Bu duruma topluca karşı çıkmalarını sağlayacak bir örgütleri olmadığı için de bu uygulama en küçük bir karşı koymayla karşılaşmamış, şimdiki başbakan, zamanın Ticaret Bakanı Naim Talu tarafından fütursuzca uygulanmıştır.

İşte, önce Manisa'da Egeli üreticilerin, sonra Adana'da Çukurovalı üreticilerin düzenledikleri bu kurultaylar, yukarıda da belirttiğimiz gibi, düzenin bozuk işlemeden en az biz işçiler kadar etkilenen küçük üreticilerin, örgütlenme yolunda attıkları ciddi ve önemli bir adımdır.

bu sayımızda
Akın Tekstil
fabrikasında
çalışan
kardeşlerimizle
beraberiz

seçmen yaşı-hükümet-büyük mağazalar

Akın Tekstil Fabrikasında yoğun bir üretim faaliyeti içinde bulunan 800'e yakın işçi kardeşimiz çalışıyor. Onlarla, makineleri başında, yemekhanede, bahçede konuştuk, Bu arada, Akın Tekstilli işçi arkadaşlarda gördüğümüz bir eksikliği belirtmeden geçemeyeceğiz. Biz işçiler dün yadaki bütün değerlerin yaratıcılarıyız. Ya rattığımız değerlere sahip çıkabilmenin ve insanca yaşamının sorumluluğunu duymak zorundayız. Bu sorumluluk da, öyle lafla, biz de insanca yaşamak istiyoruz demekle duyulmaz. Sorumluluk işçi sınıfının kurtuluşu için mücadele etmektir. Akın Tekstil'de gördük ki, arkadaşlarımızın çoğu, Türkiye'nin ve işçi sınıfının ya da günün en aktüel olaylarından habersiz, onların dışında yaşıyorlar. Oysa, biz inanıyoruz ki, koskoca bir işçi sınıfının sorumluluğunu taşıyabilmek için çok çok okumak ve çok çok bilgili olmak gerektir.

TALÜ'NUN BAŞBAKANLIĞINA EN ÇOK PATRONLAR SEVİNDİ

●● Seçmen yaşının 18'e indirilmesi, bugünlerde üzerinde çok tartışılan bir konu. Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

● Seçmen yaşının gençleşmesi tabii ki iyidir. Kültür ve siyasetle ilgi bu yaşlarda doğmalı. Zaten insanın en verimli yaşları, 18-30 yaş arasındadır.

● Her bakımdan yararlıdır bu. Bir kere seçmenler gençleşirse, parlamentodaki paslanmış beyin ve vücutlar gider de yerine, di-

namik, ilerici kafalar gelir belki.

Valla, bu konuda geç bile kalınmıştır. İleri görüşlülük ve dinamizm açısından çok önemlidir. Bu yaştaki gençler vergi verdiklerine, askerlik yapıp gereğinde ceza bile yediklerine göre, mutlaka oy da vermelidirler.

● Bu kanunun bir mahzuru var bence. Şayet seçmen sayısı arttı diye, milletvekili sayısını da arttırmaya kalkarlarsa yandık. Sırtımıza bir kambur daha ek-

lenmiş olur. Biliyorsunuz, bir milletvekili ayda 15 bin lira alır üstelik de 3 aylık peşin olarak.

●● Yeni kurulan Talu Hükümeti hakkında çeşitli yorumlar yapıldı. Bu konuda sizin fikriniz nedir?

● Bu hükümet geçici bir hükümettir. Henüz bir icraatını görmediğimize göre birşey söyleyemeyiz hakkında. Yalnız duyduğuma göre, dünyada ilk defa bizde eski ticaret bakanı baş

bakan olmuş. Türkiye zaten geri kalmış bir ülkedir. Es ki ticaret bakanının da ne ler yaptığını biliyoruz. Bu yüzden ben diyorum ki, geçici bir hükümet de olsa yük gene biz işçilerin sırtına binecek. Çünkü hükümet, biz işçilerden yana değil, zenginlerden, patronlardan yana bir hükümettir.

● Bana göre de bu hükümet işçilerden, çalışanlardan yana birşey yapamaz. Halkın seçmediği bir hükümetin halktan yana olabileceğine inanmıyorum. Zaten açıkladığı program da bunu gösteriyor. Talu Hükümeti'nin kimin düdüğünü çalacağı şimdiden bellidir.

● Talu başbakan seçildiğinde buna en çok sevinenler, gazetelerin de yazdığı gibi patronlar, tüccar-

lar oldu. Bir sürü bildiriler yayınlayarak bu olayı kutladılar, sevinçlerini bildirdiler. Ama yoksul kesimden, işçilerden, köylülere bir ses çıkmadı. Görünen köy kılavuz is temez.

●● Büyük mağazalar konusunda ne düşünüyorsunuz?

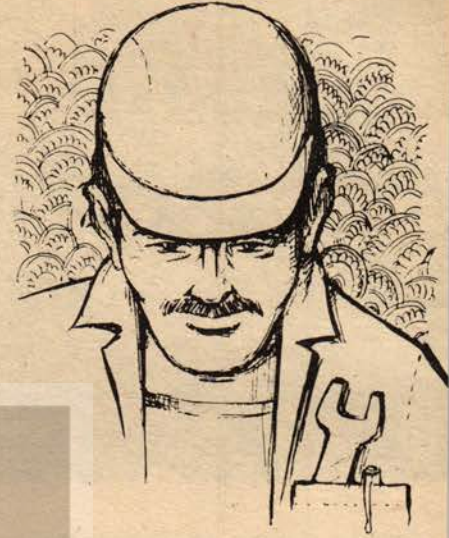
● Büyük mağazalar sözde ucuzluk getirecekmiş. Ben bu görüşe katılmıyorum. Bir kaç maddenin dışındaki maddeler gene pahalı olacaktır. Şimdiki büyük mağazalardan biliyoruz. Hem sonra küçük esnafın sonu olacak bu mağazalar. Yüzbinlercesi, işsiz güçsüz kalacak ya da bizim gibi işçi olacaktır. Türkiye'de, gerçek bir sanayileşme olmadığından bu işsiz kalan kitle gün geçtikçe çoğalacak, ve toplumumuz için büyük tehlike olacaktır.

● Büyük mağazaların kurulması bence olumludur. Ama burada önemli olan büyük mağazaların mülkiyetinin kimin elinde olacağıdır. Büyük mağazaların ucuzluk getirebilmesi, halka yararlı olabilmesi devlet eliyle kurulmasıyla olabilir.

İŞÇİLERİN DÜNYASI DÜNYA İŞÇİLERİ

● HOLLANDA'DA GENEL GREV HAVASI ESTİ.

Hollandalı metal işçileri geçtiğimiz günlerde, metal endüstrisi kapsamına giren işkollarındaki ücretlerin arttırılması ve geçim seviyesinin yükseltilmesi için greve gitmişlerdi. İstekleri kabul edilmeyen ve

aynı işkolu kapsamına giren 400 bin işçi ve personel, grevi, bir fabrikada bitirip, bir diğerinde başlatarak sürdürmektedirler. Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu da grevi desteklediğini bildirdi. İsveç ve İsveç'teki metal işçileri de grev bölgesine

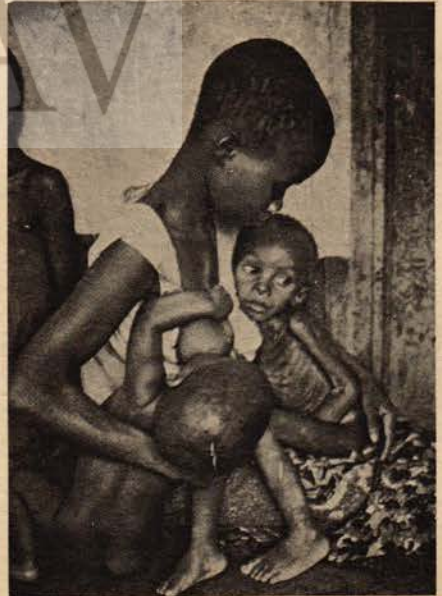
amerika'nın YENİ BİR UTANÇ BELGESİ

Az gelişmiş ülkeleri sömürmek için türlü oyunlara başvuran, bağımsızlık savaşlarına karşı dünyayı vahşet cehennemine çeviren Amerikan iktidarlarının utanç belgelerine bir yenisi daha eklendi.

21 Nisan günü çıkan gazeteler, Amerikan Sağlık Teşkilatı'nın 430 zenciyi 25 yıldan beri bir deney hayvanı olarak kullandığını açıkladı. İki ihtiyar zenci, titreyen seslerinde bütün ezilmişliklerinin ifadesiyle, Amerikan doktorlarının kendilerine 1932 yılından beri frengi mikrobu aşıladıklarını ve 25 yıl süreyle kendilerine haber verilmeksizin üzerlerinde deneyler yaptıklarını açıkladılar. Frengi mikrobu verilerek bir deney hayvanı gibi kullanılanlar sadece bu iki ihtiyar değildir. Gazeteciler 430 zenciye frengi mikrobu verildiğini, bunlardan 28'inin, bu deneyler sırasında öldüğünü açıkladılar. Deney hayvanı olarak kullanılan bu insanlara, kanlarında bir bozukluk olduğu söylenerek gerçek gizlenmek istenmiştir. İşin dehşet verici yanı, deneylerin bizzat Amerikan Sağlık Teşkilatı yetkililerinin bilgisi altında yapılmış olmasıdır. **Deney hayvanı** olarak, Amerikalı -

lar tarafından her zaman horlanan, insan oldukları inkar edilen zenciler kullanılmıştır. Oysa Amerika, eşitlik, hürriyet, demokrasi sloganlarının başpehlivanı olarak gözükmektedir.

Bu olay kokuşan Amerikan kapitalizminin iç yüzünü açığa vurması bakımından ibret vericidir. Kimbilir, belki de bu 430 insana frengi mikrobu aşılayıp, onlar üzerinde deneyler yapmak, frengiye tutulan bir Amerikalı milyonerin hayatını kurtarmak adına.

işlenmiş madde gönderilmesini engelleyeceklerini bildirdiler. Alman ve Belçika metal işçileri de grevi destekleyen hareketlere giriştiler. Ayrıca birçok sendika, halkın grevi desteklemesini sağlamak için kampanyalar açtılar. Bu kampanyaya halkın büyük bir kısmı, öğrenciler, tekstil hazır giyim, bira fabrikalarıyla kimya işçileri de desteklemektedir.

● JAPONYA'DA GENEL GREV

Japonya'da ulaşım ve Kamu Servisi görevlilerinin 72 saatlik bir grev hareketi başlamıştır. Japon Ulusal Demiryolları İşletmesi de yolcu trenlerinin seferlerini durdurmuş ve özellikle büyük kentlerde posta işçileri görev yapmamışlardır. Telefon işçilerinin, yük treni işçilerinin de katılmasıyla grevler genel grev niteliğine ulaşmış, ülkede ulaşım ve haberleşme geniş ölçüde aksamıştır. Grevin nedeni, işçilerin ayda 1200 liralık bir ücret artışı istemeleri ve yetkililerin bunun ancak yarısını kabul etmesidir.

Japonya'da ulaşım işçileri greve gidince ulaşım büyük ölçüde aksadı. Fotoğrafta trene pencereden birmek zoruyla kalan bir yolcu görülüyor.

Avrupa'da Köleler Var : TÜRK İŞÇİLERİ

Geçen ay gazetelerimizden birinde bir araştırma yayımlandı. Bir fransızın yaptığı araştırma, Avrupa'da çalışan türk işçilerinin hayat öyküsünü anlatıyordu. Dergimize kısaltarak aldık. Herkes ibretle okusun diye...

Avrupa'da çalışan işçiler arasında EN KÖTÜ, EN PİS, EN AĞIR işleri türkler yapar, en az ücreti onlar alır ve en çok da onlar horlanırlar. Türk Hükümeti hiç mi hiç ilgilenmez onlarla. Oysa dışarıda çalışmaya gittikleri için Türkiye'deki işsizler ordusunu kısmen de olsa azaltırlar. Döviz de getirirler memlekete. Bu dövizler de fabrika kurmaları için patronlara kredi olarak verilir. Ama Türk Hükümetleri, onları Avrupa'da kaderleriyle başbaşa bırakıp, dertleriyle ilgilenmezler. Öncelikle dil bilmedikleri için, yatacak yer doktor gibi dertlerini çözemeyen türkler, bir de "Bizi buradan ne zaman yollayacaklar" korkusuyla kıvranırlar. Doktor raporları, bu durumun türk işçilerini ağır ruhi bozukluklara ittiğini göstermektedir.

Türkler hem yurtlarından uzakta, hem de insan sıcaklığından yoksundurlar. Onlara düştükleri bu el kapısında çok kötü davranılmaktadır. AVRUPA'NIN YENİ KÖLELERİ BU İNSANLARDIR.

Köle gibi alınıp satılırlar. Gerek Türkiye'de ve gerekse Avrupa'da bu işin simsarları bile türemiştir. Yokluğun, yoksulluğun pençesinden kurtulurum umuduyla Avrupa'ya çalışmaya gelen bu insanlara bir iş kartı ya da bir iş adresi 700-900 franka satılır. Avrupa ekonomilerine hiçbir sosyal hak istemeden katkıda bulunanlar yabancı işçilerdir. Örneğin Fransa'da çalışan 600 bin yabancı işçinin Fransız ekonomisine 4 yıllık katkısı 90 milyar franktır. Bu 90 milyar frankta, türklerin payı çok büyüktür.

"Sus ve çok çalış" ilkesine en uygun hareket eden türk işçileri Avrupa'ya gelmemiş olsalardı, yani Türkiye kalkınmış bir ülke olsaydı ve bu işçileri kendisi çalıştırmış olsaydı ne olurdu?

Eğer yabancı işçiler olmasaydı Avrupalı kadın ve erkek işçiler onların yerine en ağır işlerde çalışmak zorunda kalacaklardı. Avrupa'da sosyal, kültürel, siyasi denge tümüyle sarsılmış olacak, tüketim, konfor ve eğlence toplumları efsanesi yıkılıp gidecekti.

Araştırma böyle sonuçlanmaktadır. Şimdi biz soruyoruz:

Döviz rezervleri yükselsin diye, her türlü çağ dışı uygulamalara terk edilen işçilerin çilesi ne zamana kadar devam edecek?

ince eleyip sık dokuyalım

İŞÇİLER, PATRONLAR ve DOĞUM KONTROLU

CHP Genel Başkanı Ecevit geçtiği -
miz günlerde, halkımızın koyunlaştı -
rılmak ve teknik elemanların da robot
haline getirilmek istendiğini açıkladıktan bir süre sonra, Adana'da toplanan 1. Üreticiler Kurultayında, "Halkın kuzu olmadığını göreceklerdir. Halkımız ne kendini kurda yedirecektir, ne de koçun sultanı altına girecektir. Halkımız artık uyanışın içindedir" dedi.

Siyaset sahnesinde kurt,koç,beygir koyun,kuzu gibi sözlerin çokça kullanıldığı şu günlerde,Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO), daha önce Türk iş yöneticileri ile anlaşarak tezgahladığı ve Türk İş'e bağlı tüm sendikaların liderlerini lüks Tarabya Oteline topladı. Düzenlenen bir seminerde, sendikacıları şartlandırmayı amaçladı Uluslararası Çalışma Örgütü, şimdi aynı oyunu, gene aynı lüks otelde şimdi de patronlarla elele tezgahlıyor.

Beceriksizlikleri ve yeteneksizlikleriyle ülkede çalışma alanı bile açamayacakları anlaşılın işverenlere,ülkemizin sorunlarının çözümü için en isabetli yolun, işçi eşlerine ve köylü kadınlarına gebeliği önleyici hap yutturmak yada onlara kısırlaştırıcı plastik helezonlar takmak fikrini benimsetmeye çalışıyor.

Döküm mevsiminde elindeki ot stoklarına ve bir de sürüsündeki koyun sayısına bakıp, yemlemekten,yemleyebilmekten umudunu kestiği koyun,koç ve kuzuları mezbahaya gönderen, ucuz pahalı demeyip elden çıkararak aşıyla çoban gibi, iş veremedikleri, iş verseler de doyuramadıkları işçileri, ta-

ban fiyatları ile ezibildikleri kadar ezdikleri köylüleri şartlandırarak hehalinden çocuk yapma hakkını kısıtlamaya kalkınlar, uluslararası sermaye ile onun Türkiye'deki uzantısının çıkarlarını ayakta tutabilmek için, fiyasko ile son bulmuş bir kampanyayı, şimdi de kürtaşı serbest bırakarak kanlı bir usule dönüştürmek üzere zemin hazırlamaya, böylece demokratik düzende kendileri için sakıncalı olmaya başlayan işçilerle,köylüleri seyreletmeye çalışıyorlar.

HIK DEYİCİLER

Saygılı olmaları ve gerçekte efendileri olduğu için mutluluğuna değer vermeleri gereken işçiler ile köylüleri, kuşak kuşak azaltarak kuracakları endüstri ve ithal edecekleri makinelerle ülkede bir sermaye sultanı kurabilmek için ellerinden gelen herşeyi yapanlara omuz veren ve fetvacılık yapan bilim adamları da vardır.

Karşıtları ile karşı karşıya gelmemek için özel bir çaba harcayarak lüks otellerin kapalı kapıları ardında, bülbül gibi şakıyan bu bilim adamlarına halkın güveni kaldı mı bilemiyoruz. Bir açıklık ve fikir özgürlüğü düzeni olarak tanımlanan demokratik düzende, insanlar lüks otellerde toplanıp böylece şartlandırılıyor ve uygulamaya konu olan halk ge reği gibi temsil edilmiyorsa,bütün bu faaliyeti kuşku ile karşılamak ve tedbirli olmak lazımdır.

Daha bu günden işsiz insan sayısı, 3 milyona yaklaşmış olan Türkiye'de,

zannak için yabancı teknolojiler. emrine girmişken, işsizlikle birlikte gizli açlık da sürüp gitmekte. Bir yabancı gazete, işler böyle gitmekte de vam ederse 1980 yılına kadar bazı pat lamaların beklenmesi gerektiğini açık olarak ifade etmektedir.

Akılları sıra doğacak çocuk sayı- sını seyrelterek patlamaları önlemek, hiç değilse geciktirmek isteyenler geç kaınışırdır. On yıla yaklaşık bir süreden beri milyonlar harcanarak hal kımız üzerinde uygulanmaya çalışılan doğum kontrolü, bilinçli aydınların ve halkın çabalarıyla fiyaskoya dö- nüşmüş ve bütün bu harcamaların önem- li bir kısmı, belirli bir azınlık ile lüks otellerde halkın inarınadığı il- keleri savunmak için görevlendirilen hak deycilere yaramıştır.

İşçiler ve köylüler, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da gelenek , görenek ve vatanseverlik anlayışları- nın gereği olarak Uluslararası Serma- ye veya onların vakıfları ile Türki- ye'deki uzantısının oyununa gelmeye- cek, yabancıların, mutfaklarımızdan son ra yatak odalarımıza da girip, kirli elini yorganımızın altına kadar sok- masına izin vermeyecektir.

KURT VE KUZU

Türk halkını, biopolitik gelişmiş metotlarla yıllardır tahıl yedirerek koyunlaştırdıklarını, aydın kitleleri de para, imtiyaz, Avrupa ve Amerika gezileriyle şartlandırıp robotlaştı- rdıklarını zannedenler yanıldıklarını, zamanı gelince bir kere daha anlaya- caktadırlar.

Türkiye demokrasi ile yönetilmek- te, hayli yıpranmış olmasına rağmen

ilericiliğini koruyan bir Anayasa bu- gün de 'yürürlükte bulunmaktadır. Ge- çen on yıl bir geçit olmuş, ak koyun, kara koyun iyice belirlenmiştir. Türk milletini koyunlaştırdım, aydınını da para ile şartlandırdım zannedenler 1. Dünya Savaşı'nı izleyen dönemde ver- diğimiz Kurtuluş Savaşı'ndan payları- na düşen dersi almış görünüyordı. Şimde de tahıl ve üretim artışı yağ yedirerek biyolojik yanıyla zayıflat- tıkları, et tabağını önünden çekip, bazlama ile piriç sürdürdükleri Türk milletini, bir de doğum kontrolü ile seyrekleştirirlerse, robotlaştırdık- ları aydınları ve iş çevrelerini yan- larına alıp, amaçlarına yaklaşabile- ceklerini ve hatta ulaşacaklarını sa- nıyorlar.

Anayasa uyarınca önümüzdeki sonba- harda yapılacak olan seçimler, sürdü- rülmekte olan sessiz savaşın temel ku rallarının Türk halkı tarafından iyi- ce kavrandığını gösterecek ve bu sa- vaş mutlaka kazanılarak, halktan yana bir iktidar, halkın oylarıyla işbaşı- na getirilecektir.

Kendilerini kurt, halkı da koyun zannedenler için iyi bir ders teşkil edeceğinden şüphe etmediğimiz, patron- lar ile bütünleştikleri yabancı ser- maye çevreleri için bir hezimet ola- cağından emin bulunduğumuz seçimler- den sonra, iş başına gelecek halktan yana aydınlar, işçi ve köylü temsil- cileri, Tarabya Oteli'nde tezgahlanan ve gecekonduyla Anadolu köylerinde uygulanan oyunların içyüzünü, kendilerini iktidara getirenlere anlata- cak, dört bir yanımızdaki toplumlar , nüfuslarını arttırmak için teşvik ted birleri uygularken, bizim, devletin olanaklarıyla patronu teşvik edip, ana rahmine düşmüş veya düşmemiş işçi ve köylü çocuklarını seyreltmeye çalış- mamızın tabanında kimlerin çıkarı yat- tığı daha iyi anlaşılacaktır. Çıkarla- rımıza, gerçeklerimize, gelenek ve gö reneklerimize ters düşen korkunç bir uygulama için bir değil bin seminer yapsalar, halk, işçi ve köylü helâ- linden çocuk yapmaya devam edecek ve yabancı ile onun yerli ortağı, zengin kaynaklarımızı sömürmekten vazgeçerse bu çocukları doyurmak mümkün olacak- tır. Vazgeçin bu işten.

büyük mağazalar neyi değiştirir

Naim Talu Hükümetinin kurulması ile beraber büyük mağazalar konusu, üzerinde en çok tartışılan bir konu haline geldi. Siyasal partiler, özel sektör temsilcileri, meslek kuruluşlarının temsilcileri, büyük mağazalar konusunda görüş ve önerilerini kamuoyuna açıkladılar.

Gereğinden çok reklam edilen bu konuda biz, sermaye çevreleri ve Hükümetle aynı görüşte değiliz. Bu nedenle, konuyu daha değişik bir açıdan ele alarak devlet eliyle bazı çevreleri zengin etmek için tasarlanan oyunlardan birini, büyük mağazalar konusunu işçi sınıfının ve halkımızın gözleri önüne sereceğiz.

Büyük mağaza açanlar ne yapacaktır? Diğer mağaza sahipleri gibi tüketim malları satarak para kazanacaklardır. Ülkemizde ticaret serbest. İsteyen büyük mağaza, isteyen küçük mağaza açar, dilediği malı satar, para kazanır. Bundan devlete ne? Görevi onu kontrol etmek, halk yararına çalışma koşullarını düzenlemek, halkın aldatılmamasına çalışmaktır. Kazancı üzerinden de vergisini almaktır.

Dünyanın hiçbir ülkesinde, zora geldiğimiz zaman örnekler vererek sığındığımız batı ülkelerinde bile devlet büyük mağaza açtı diye kimseye yardım yapmamıştır. Bunlar Batı'da bir süreç içinde, sermaye birikimini yapan mağazaların genişlemesiyle ortaya çıkmıştır.

Büyük mağazalar açılırsa, ülke ekonomisi gelişecek, bolluk mu yaratılacaktır? Hayır. Esasta iç piyasasının genişlemesinin yurt ekonomisine büyük bir katkısı olamaz.

Hükümet üyeleri, sermaye çevreleri pervasızca büyük mağazaları, araçları ortadan kaldıracak, halktan yana kuruluşlar olarak tanıtmaya çalışmaktadırlar. Gercekte ülke-

mizde, büyük mağazalar, halka ucuz ihtiyaç maddeleri sağlamayı değil, büyük sermayedarların tüketim malları alış ve satış tekelini ellerine geçirmelerini amaçlıyor. Alış fiyatını tesbit ettikleri gibi, satış fiyatını da tesbit edecek, fiyat dalgalanmaları yaratacak, böylece ülke ekonomisi üzerinde otoritelerini güçlendirerek, söz sahibi olacaklardır.

Gelelim işin diğer yönüne. Büyük mağazalar hizmette kolaylıklar sağlayacak, hizmeti müşterinin ayağına götürecektir. Bugüne kadar açılan büyük mağazalar nerelerde açılmıştır? İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi sanayi ve ticaret alanının da ülkemizin gelişmiş şehirlerinin zengin semtlerinde. Bundan sonra açılacak olanlar nerede açılacaklardır? Yine aynı yerlerde. Tatlı kâr peşinde koşan özel teşebbüs, sırf hizmet için Anadolu'nun yolu, suyu olmayan, gelişmemiş kentlerinde büyük mağaza açacak, halka hizmet edecek, ucuz tüketim malları sağlayacak. Yok canım insanı güldürmeyin

Canının istediğine devlet kasasından yardım edeceksin, kulpunu da hazırlayacaksın. Neymiş: efendim büyük mağaza açmış. Yıllardır bu işi yapan esnafın ne günahı var. Sık sık sözü edilen eşitlik prensibiyle nasıl bağdaşır?

Bu düzende büyük mağaza açılrsa ne olur, açılmasa ne olur? İşçi sınıfına küçük esnaftan yeni emekçiler katılır ancak.

Bizi aldatmasınlar, devlet kesesini olur olmaz işler için kullanmasınlar. Üreticilerin ve tüketicilerin örgütlenerek çözümlenecekleri bu sorunu sermaye çevrelerinin egemenliğini perçinlemek için yaptıkları işleri kamufle etmek için kullanmasınlar.

1 MAYIS bizim bayramımızdır

Ülkemizde bazı çıkarıcı çevreler tarafından "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak gösterilmek istenen 1 Mayıs, aslında İşçi Bayramıdır. Bütün dünya işçileri 1 Mayıs'ı aynı heyecanla İşçi Bayramı olarak kutlamaktadır. 1 Mayıs neden İşçi Bayramıdır?

Bundan 87 yıl önce Amerikan işçileri insanca çalışmak, insanca yaşamak için demokratik haklarını kullanarak büyük bir grev örgütlemişlerdi. Amaçları, patronların işçileri günde 15-16 saat çalıştırmalarına son vermektir. Günde 8 saatlik işgünü kabul ettirmektir. Daha önceki örgütsüz grevlerinden gerekli tecrübeyi edinen Amerikan işçileri çok iyi örgütlenerek bütün Amerika'yı saran bir genel greve çıkmışlardı. 1 Mayıs 1886'da başlayan genel grev kısa zamanda bütün Amerika'yı sarmış, greve katılanların sayısı 600 bini aşmıştı. Yalnız Şikago şehrinde greve katılanlar 80 bin işçinin üzerindedir. Toplantılar, yürüyüşler, mitingler işçi sınıfını bir yumruk gibi yapmış, insan haklarını hiçe sayan sermaye egemenliğinin karşısına dikmişti. İşçilerin haklı istekleri herkes tarafından kabul edilip destekleniyordu. Dünyanın birçok ülkesinde destekleme grevleri yapılmıyordu. Genel grev yaygınlaştıkça işçilerin birliği güçleniyor, grev başarıya ulaşıyordu. Birçok işçi hak alma mücadelesini daha iyi kavırıyor, greve katılmıyordu.

Sermayedarlar, güçlenen işçi sınıfı karşısında endişeye düştüler. Bu güçlü direnişin dağıtılmasının, birliğin bozulmasının yollarını aramaya giriştiler. Kâr tutkuları, işçi sınıfının insanca çalışmak ve yaşamak isteğiyle çatışmıyordu. Grevin dördüncü günü bir patron uşağı, işçilerin toplantısına bomba attı. Çıkan karışıklığı fırsat bilen polisler işçilere saldırdılar. Birçok işçi tutuklandı. Yakalanan işçi önderle-

rinden 5 kişi derhal ölüm cezasına çarptırıldı. Ve hemen asıldı.

Olay bir çırpıda bütün dünyaya yayıldı. Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de dayanışma grevleri ve gösteriler hızlandı. Dünyadaki bütün işçiler birlik oldular. Yılmadılar, bozulmadılar, dağılmadılar. Korkmadılar. Daha da güçlendiler. Çıkarlarının aynı olduğunun bilincine varan işçilerin güç birliği karşısında sermayedarlar, 8 saatlik işgünü kabul etmek zorunda kaldılar. Genel grev kan pahasına başarıya ulaştı. İşçi sınıfı, 8 saatlik işgünü bir hak olarak sermaye egemenliğinden koparıp aldı.

İşte 1 Mayıs budur. İşçi sınıfının mücadelelerle dolu tarihi böyle anlatmakta, böyle yazmaktadır.

Bugün dünyadaki işçilerin hepsi 8 saatlik işgünü esasına göre çalışmaktadır. Yani, yiğit bir mücadeleyle alınan bu hakkı kullanmaktadırlar. Onun için bu şanlı genel grevin başlangıcı olan 1 Mayıs, bütün dünya işçileri tarafından işçi bayramı olarak kutlanmaktadır. "Hak verilmez alınır" demenin, "Verilen haklar geri alınmaz" demenin özü budur. İşçi sınıfının tarihi mücadelelerle doludur. Her işçi de, tarihini bilmek, ondan ders alarak mücadele etmek zorundadır. Bilgili oldukça güçleneceğiz. Güçlendikçe hakkımızı alacağız. Nasıl fabrikamızda birlik olarak patronun hak alıyorsak, sendikamızda ve siyasi partimizde birlik olarak da patronların sömürü düzeninden hakkımızı alacağız. Tekelci sermaye patronlarının dünyayı sömürmelerine yani, emperyalizme karşı bu gün dünyadaki işçilerin birlik olması gibi...

**BU GÜNÜ DÜNLER GETİRDİ
YARINI BUGÜNLER HAZIRLIYOR**

hikaye ama masal değil.

Hüseyin Karalı

MERYEMİN ÇİLESİ

Akşam işten döndüğümde vakit her zamankinden biraz daha geçti. Kapıyı açıp eve girdiğimde kızımı ve bizim hanımı telaş içinde buldum.

"Çok merak ettik. Geciktin."

"Evet hanım" dedim. "Geciktim. Kardan arabalar çalışmıyor. Yürüyerek geldim."

Kızım boynuma sarıldı. Öptüm saçlarından. Bir yandan da konuşuyordu.

"Anadolu'da da felaketmiş soğuk. Radyo söyledi. Bütün yurttta hava, kara deniz trafiği durmuş. Arabalar, trenler kara saplanıp kalmışlar."

Hanım başını salladı. Sonra,

"İstanbul'da daha mı iyi sanki? İ-sı eksi dört dereceye düşmüş. Kar sabaha kadar aralıksız devam edecekmış." dedi.

Camın önüne gittim, perdeyi açtım. Her taraf bembeyaz kar. Soğuk, fırtına saçaklardan buzlar sarkıyor. Bizim kondu yıkılacakmış gibi sallanıyor. Rüzgar vurdukça camlar zangır zangır tırtırıyor. Caddede bir kamyon yan yatmış. Kardan görünmüyor. Elektrik telleri kopmuş, önümüzdeki kiraz ağacının baş kısmı yok, fırtına almış götürmüş. Sokaktan erkek mi kadın mı olduğu belirsiz biri geçiyor. Evinde ne varsa üstüne giymiş, başını da sarmış, ayaklarını sürte sürte gidiyor. Birden sırt üstü düştü. Ayakları havaya kalktı, başı açıldı.

"Kadınmış be."

"Kim kadınmış baba?"

"Sokakta biri."

Odaya mıs gibi bir çay kokusu yayıldı.

"Hadi artık kapat şu perdeyi bey. Bak çay yaptım."

"Kış çok fena çok."

"Fakirler için baba."

Annesi atıldı.

"Zenginler için kış yok mu?"

"Yok ya. Var mı? Kaloriferli daire yumuşacık koltuklar, televizyonun başındasın. O, Oh. Gel keyfim gel... İki tane otomobil, biri açık biri değil."

"Kes be kızım. Şükret halimize. Bizden beteri de var."

Birden sınırlendi bizim kız:

"Kes ya. Şükret haline beterin de beteri vardır. Bizi hep böyle diye diye uyuttunuz."

Eliyle evin içini gösterdi.

"Şu hale bak. Mum ışığında çay sofrası. Elektriği, suyu olmayan bir oda. Üç kişiyiz, bu bir odada oturmaya mecburuz. Sobamız bile yok. Gazocağını ya kıp çay içiyoruz ısınmak için. Bunu da her zaman bulursak... Gel de sen bu hale şükret."

Bizim hanım alındı birden.

"N'apalım kızım, baban nihayet bir işçi. Patron değil."

"İşçi olmak, emekçi olmak suç mu? Bizim de insan gibi yaşamaya hakkımız yok mu?"

"Okulu bitirdiğin zaman çalışır kazanırsın. Bizi de bu sıkıntılardan kurtarırsın."

"Kesin güürültüyü, kapı çalınıyor."

"Galiba misafir geliyor."

Kapıyı açtık. İçeri altmış, yetmiş

yaşlarında, uzun boylu, zayıf, beli kam burlanmış bir ihtiyar kadın girdi. Geldi, geldi, önümde durdu. Avurtları çökmüş, dudacağı sarkmış, burnu uzamış, göz altları halka halka olmuş. Eğilerek selam verdi. Selamını aldım. Sirtında eski bir hırka, elinde baston, ayaklarında lastik ayakkabılar. Sol ayakkabısının burnu yok. Çoraplarından baş parmağı çıkmış. İri, kirli, soğuktan mosmor olmuş.

" Hoş geldiniz teyze."

" Hoş bulduk evladım."

" Buyrun, oturun."

Sandalyenin ucuna çekinerek ilaştı. Gözleri yerde, çoraplarının yırtıklarını göstermemek için ayaklarını geriye doğru çekti.

Divanı gösterdim.

" Şöyle gelsenize. Orası rahat değil."

" Rahatım, rahatım evladım. Sağ olun."

Kesik kesik öksürdü, hırkasına sarıldı.

Bizim hanıma "Ne istiyor, kim bu?" anlamında gözümü kırptım.

" Meryem teyzenin senden bir ricası var. Bugün ikis kere geldi. Çekinmiyor gariban. Bu sokağın sonunda oturuyor."

" Çekinecek birşey yok teyzeciğim. Buyrun, söyleyin derdinizi."

Yaşlı kadın titredii. Heyecanını belli etmemek istiyordu.

" Bilmem ki nasıl anlatsam."

Cebinden kirli bir bez parçası çıkardı. Burnunu, yanaklarını, gözlerini sildi.

" Evladım, biz aslen Erzincan'lıyız. Bir zaman varlıklı bir aileydik."

" Evet teyzeciğim."

" Gözü kör olası felek, söndürdü ocağımızı."

Bir sessizlik oldu. Yaşlı kadının gözleri nemlendi. Ürperdi. Düşecekmiş gibi sallandı.

" Ne oldu teyze."

" Zelzele."

Demek Erzincan zelzelesinde felakete uğrayanlardan biriydi bu yaşlı kadın. O zaman gazeteler yazmıştı. Kırk bin ölü, altmış bin de yaralı vermişti Erzincan.

" Otuz dokuzun Aralık ayında olmuştu değil mi?"

" He ya. Gara kışta."

" Ben küçüktüm pek iyi bilmem ama afetin çok büyük olduğunu babam anlatmıştı."

" Çok böyüktü. Çok böyük. Daş üstünde daş galmadı. Hepsii yihıldı, Erzincan viran oldu. Gızımın da başına duvar yıkıldı. Beş gün yer altında kaldı. Çıkınca da bizi heç tanımadı. Gara yazılı kızım, anacığını tanımadı."

Meryem teyze sustu. İçini çekti, elinin tersiyle gözlerini sildi.

" Neçe güngörmüş, nefesi guvvetli hocalara götürdüm. Cinlere uğramış, e-yi olmaz, dediler."

Acı acı öksürdü. Gitti, mangalı eşeledi tükürdü.

" Bu öksürük de beni heç irahat bırakmayı." dedi. "O gün bu gün her yerde, her gün çalıştım. Saçımı süpürge ettim. Gul oldum, köle oldum, gızıma bah tım. Heç kimseden birşey görmedim, istemedim. Hep uğraşdım. Ali'nin Meryem'i kötü kadın olmuş, dedirtmedim. Na musumla çalışdım."

" Peki teyze, sigortalı bir işte çalışmadınız mı hiç?"

" Bir pavrikaya götürdü gomsular. Şimdi adı ahlımla galmadı. Orda çalışdım. Hem de gayıratlı çalıştım. Tam tamamına dört sene."

" Peki niçin ayrıldınız? Şimdi sigortadan emekli maaşı alırdınız."

" Yaşımız böyüh, işe yaramaz deyip çihardılar pavlikadan. Ağladım, etmeyin ağalar, dedim. sakat gızım var de-

dim. Heç diynemediler. Büyük patron is temeyi dediler."

Yaşlı kadın sözünü burada kesti. Gözünü gözüme dikti, yutkundu. Göz pınarlarından yaşlar akmaya başladı.

" Size nasıl yardım edebilirim? Ya-

pabileceğim birşey varsa?"

Yaşlı kadın başını salladı.

" Var evladım, var. Herkesin var. İnsanım diyen herkesin var. Senin de var. Halimi hükümete yaz. Meryem dey ki de: Yaş yetmiş, iş bitmiş. Bir zanaatım yoh. Ev kira, sakat bir gızım var. Bahıma muhtaç. Düşgünler evine almazlar. Gış odun yoh, soba yoh, ekmek, aş yoh, ne olacah benim halim?"

"Gurban olduğum büyühlerim. Gula gul olmah çok güç. Düşmanlarım Meryem dileniy demesin. Tam tamamına böyle yaz. Gazataya yaz."

Bizim hanımla kız ağlamaya başladılar. Elimden birşey gelirmiş gibi onlara baktım. Onlar da kurtarma simidini atıp kurtaracakmışım gibi bana bakıyorlardı.

" Ah, teyzeciğim, kelin ilacı olsa başına çalar. Ben size ancak nasihat edebilirim."

Çaresizdim.

" Ağlama teyze." dedim. "Ağlama, bu senin kara yazın değil. Böyle kara yazı olmaz. Allah, kullarına doğarken sen sürüneceksin, sen de krallar gibi yaşayacaksın, diye alnına yazamaz. Bu senin, benim, fakirin sırtında oynanan bir oyundur. Kader kısmet masaldır, uydurmadır. Geçen gün bir kitapta okudum. Yazarı, "Bu bozuk düzen değil mi ki, bir mutlu azınlığa keyif çattırı-

yor. Bu bozuk düzen değil mi ki vergi kaçirtiyor. İthalat, ihracat numaralarıyla milyonların sıfırlarını çoğalttırıyor. Bu bozuk düzen değil midir ki köylünün ürününü kapkaççıya, işçinin e meğini fırsatçıya aktarıyor." diyordu. İşte biz bu durumun ortadan kalkmasını istiyoruz."

Meryem teyze, sanki benim sözlerimi anlamış gibi kalktı. Ellerime sarıldı. Elimi yüzüne, gözyaşlarına sürdü. Öptü birşeyler söylemek istedi. Heyecanlandı, söyleyemedi. Sessizce çıkıp gitti.

Hanım:

" Bu ihtiyara yardım etmeliyiz bey" dedi.

" Evet ama nasıl?"

Aradan on beş gün geçti. Soğuklar gene devam ediyor. Karın kalınlığı art tıkça arttı. Büyük çapta yakacak sıkıntısı var. Çok yerde elektrikler kesilmiş, fırınların önünde uzun kuyruklar. Halk ekmek bekliyor.

"Meryem teyze ne yapıyor acaba? Hiç gözükmedi."

" Bir tas çorba götürsem..."

" İyi olur."

Biraz sonra, perişan bir halde geri döndü bizim hanım. Eli ayağı titriyordu.

" Ölmüş, ölmüşler."

" Kim, kim ölmüş?"

Hiçkırıklarını tutamıyordu.

" Meryem teyzeyle kızı, birbirlerine sarılarak ölmüşler."

Deli gibi sokağa fırladım. Komşular kapıya çıkmışlar. Her kafadan bir ses geliyor.

" Soğuktan ölmüşler."

" Yok çanım açlıktan."

" Doktor daha birşey dedemiş."

" Camiye götürdüler."

" İşte hoca sela getiriyor."

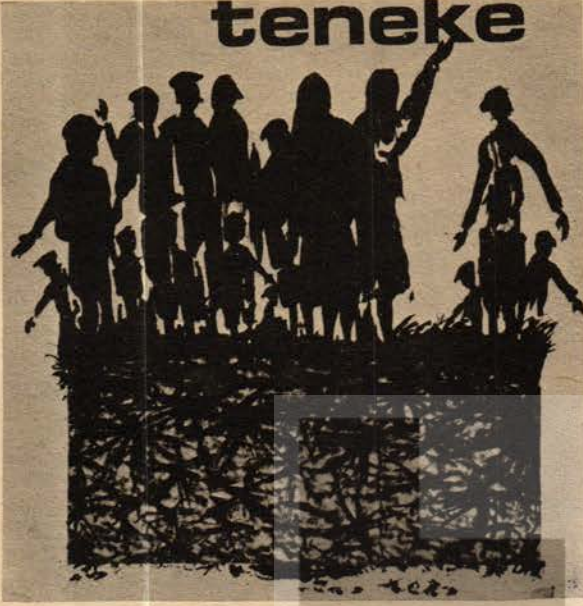
Gözlerim yaşlarla doldu. Meryem teyzenin sözleri kulaklarımda vankıllanmaya başladı.

" Herkesin var. Senin de vazifen var. Gula gul olmah çok güç, uşşah olmah çok güç. Gış, Odun yoh, soba yoh, aş yoh, kimsesiz gadın kişiye iş yoh."

" Hükümete böyle yaz. Gazataya yaz"

" Peki Meryem teyze. Yazacağım. Sana söz. Taa sağır sultan duyuncaya kadar yazacağım. Sen, bizleri affedinceye kadar yazacağım. Senin gibi nice Meryem'leri yazacağım."

teneke

bu
kitabı
okuyalım

YAZAN: YAŞAR KEMAL
YAYINLAYAN: ARARAT YAYINEVİ

TENEKE

Teneke, halkımızın yüzünü ağartan az sayıdaki birkaç yazarın en önde geleni sayabileceğimiz Yaşar Kemal'in, Çukurova'da geçen bir uzun hikayesidir.

Doymak bilmeyen çeltik ağalarına karşı çıkan bir genç kaymakamın siyasal iktidarla kucak kucağa olan ağalar tarafından nasıl sürdürüldüğünü anlatır.

Adana'nın Kadirli ilçesinde üç beş çeltik ağası on binlerce dönüm araziye çeltik ekerler. En az bir karış su içinde yetişen çeltiklerini sulamak için Savrın Çayı'nın bütün suyunu koca ovaya boşaltırlar. Boşaltırlar ama, ovadaki köylerin tümü de su içinde kalır. Kavurucu Çukurova güneşi altında tüm köyler silme çamura keser, sıtma çocuğu, genci, yaşlısıyla köylüleri kırar, bitirir.

Halkçı kaymakam, ağaların bu haksızlığına karşı çıkar. Çeltik sulama işini, kanunlarda belirtilen şartlar dışında yaptırmayacağını söyler. Bu ise çeltik ağalarının işine gelmez. Çünkü ekim alanları daralacaktır. Köylerin içine kadar çeltik ekmeleri mümkün olma yacaktır. Bu yüzden ağalar kaymakamı kararından vazgeçmeye zorlarlar. Ama kaymakam, yiğit, halktan yana bir idarecidir. Ağalar böylesini hiç görmemişlerdir. Rüşvet teklif ederler, nafie, ölümle tehdit ederler boşuna...

Kaymakam çamurlara bulanmış, sıtmadan kırılan köylüden yana çıkmakta, ağaların suyunu bıraktırmamaktadır.

Ancak ağalar, işi bu şekilde çözemeyeceklerini anlayınca, Ankara'ya giderler. Siyasi iktidar ellerinde olduğu için kısa zamanda kaymakamın Kars'ın Kağızman ilçesine sürülmesini sağlarlar. Büyük bir zafer kazanmış gibi kasabaya dönerler. Kaymakam yenilmiştir.

Kaymakam yenilmiştir. Gene koca bir ovanın köylüleri sıtmadan kırılacak ve kan emici çeltik ağaları milyonlarına, milyonlar katacaklardır.

Kan içici Kadirli ağaları genç ve yenilmiş kaymakamı, ardından tenekeleler kaldırarak kovarlar kasabadan.

Bu hikayede, ne kadar inançlı, ne kadar kararlı olursak olalım, tek tek örgütsüz olarak sürdüreceğimiz mücadelelerin, direnişlerin, siyasi yönü olmayan savaşların, her zaman hakim güçler tarafından bastırılacağı, başarısızlığa sürükleneceği pek açık olarak görülebilir.

Okumak isteyen arkadaşlarımız kitabı, sendikamızın genel merkezinden 565 kuruşa temin edebilirler. Kitabın esas fiyatı 7,5 liradır.

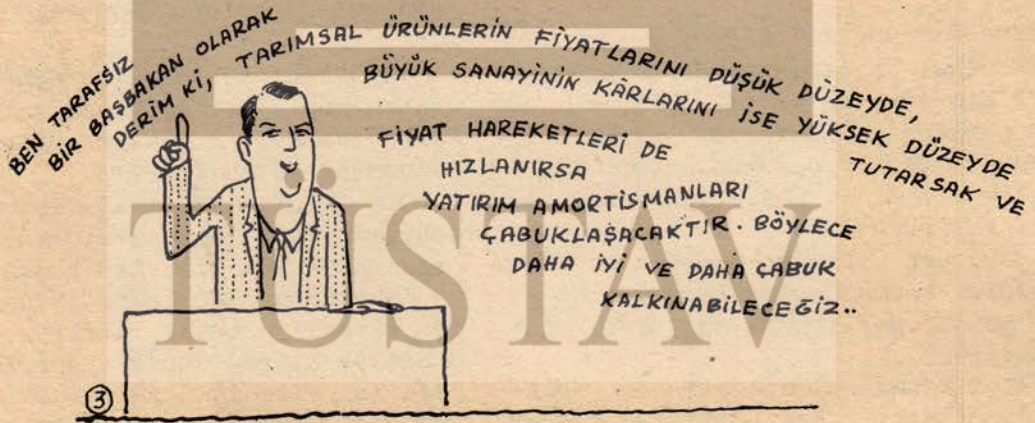
Ayrıca, bir önceki sayıda tanıttığımız İlk Öğretmen Duyuşen 375 kuruşa gene sendikamızın genel merkezinden temin edilebilir.

güldüşün

NEŞ'E KAVGANIN MUSİKİSİDİR

tüccar ve sanayicilerin seçtiği Talu hükümeti yani der ki: tüccar ve sanayici malını ne kadar pahalı satarsa o kadar kâr eder, yatırdığı parasını çabuk çıkarır. böylece halkın sırtından bir avuç insan aşırı zengin olur.

adres: